

NGƯỜI CHA

(Kịch nói)

Tác giả: Trần Thị Vân Kim

NHÂN VẬT

ÔNG ĐỨC: Người cha, khoảng 68 tuổi

TIẾN ĐẠT: Con trai ông Đức, khoảng 35 tuổi

KIM PHÚC: Con gái ông Đức, khoảng 40 tuổi

HẠ: Cô gái giúp việc, khoảng 18 tuổi

MÀN MỞ

Chuyện kịch xảy ra vào một buổi sáng tại nhà ông Đức. Một giá giấy dép bày bán được kê sát cửa ra vào. Một chiếc bàn nhỏ, trên đó để một bình cổ (chưa có hoa) và một máy điện thoại. Một chiếc ghế bành dùng cho người già để phía bên phải sân khấu. Một bức ảnh ở trung tâm cảnh: ghi hình bốn chiến sĩ khoác chặt vai nhau.

PHÚC: *(Đang bày lại những đôi giày, dép trên giá thì chuông điện thoại reo).* Mới sáng ra, đã có ai gọi sớm thế? *(Nhấc máy)* A lô! Vâng, em Phúc đây! *(Nói nhỏ)* Anh gọi từ nơi thi công đây à? Ầm quá, anh nói to lên. Hiểu rồi. Phải tới mai anh mới lên tàu về được. Bố không được khỏe. Anh yên tâm, bây giờ có cháu Hạ giúp việc, không lo em vất vả đâu. Thôi nhé, em “cúp” máy đây! *(Đặt máy)*

Mấy ngày oi bức thế này, ai cũng đến ồm ồm. *(Chuông điện thoại lại reo, Phúc lại nhấc máy)* A lô! Đạt đây à? Cậu đi đâu mà gần 1 tháng rồi không thấy mặt ở nhà! Bạn mấy em cũng phải về thăm bố chứ. Bố đang đau đầu và có nhiều đêm mất ngủ. Không! Chị không đồng ý em nói chuyện đó vào lúc này. Em đang ở đâu? Vậy đến thăm bố ngay đi! *(Đặt máy)* Có lẽ mình phải rút cái “zắc” cấm, chứ không chuông điện thoại cứ đổ kiểu này thì bố chọn mắt sao được.

ÔNG ĐỨC: *(Vừa ho vừa đi vào)* Con không cần phải làm thế! Cứ để chuông điện thoại nó reo cho vui cửa, vui nhà.

PHÚC: *(Chạy lại đỡ bố ngồi vào chiếc ghế bành gỗ)* Kìa, bố! Bố ngồi xuống đây để con đi pha ấm trà.

ÔNG ĐỨC: Ai vừa gọi đây con? Có phải thằng Đạt không?

PHÚC: Vâng. Con mời bố uống trà, trà mới ướp sen đấy.

ÔNG ĐỨC: Con cứ để đây cho bố. Thằng Đạt nó nói bao giờ thì nó có mặt ở căn nhà này?

PHÚC: Con cũng chưa rõ ý nó thế nào! Bố cũng biết tính cậu ấy chẳng mấy khi nói điều gì chắc chắn và theo đuổi việc gì đến cùng...

ÔNG ĐỨC: Không hẳn như vậy. Bố biết có một việc nó theo đuổi đến cùng đấy

PHÚC: Bố uống trà đi kéo nguội, mất vị thơm!

ÔNG ĐỨC: *(Nhấp một ngụm trà)* Ừ, nước sánh và thơm quá! Hương sen thơm mà không át mất vị trà. Con mua ở đâu mà khéo thế? Được chén nước trà thế này mà uống vào buổi sáng thì tỉnh cả người!

PHÚC: Đây là chè sen ở quê cái Hạ, bà ngoại cháu vừa gửi lên biếu nhà mình nửa cân. Vùng quê Hạ trồng sen mà, bố quên rồi sao?

ÔNG ĐỨC: À nhớ rồi, nhớ rồi! Hạ đi chợ sớm phải không con? Con bé thật là chăm chỉ. Nó mới đến giúp việc cho gia đình mình được dăm tháng mà bố đã thấy nó thân thuộc như con cháu trong nhà vậy.

PHÚC: Cũng may cho con, tình cờ gặp lại bác Hòa, bạn cũ của mẹ giới thiệu cho. Bác Hòa khen Hạ vừa khéo vừa ngoan, đang học dở lớp 12, vì gia cảnh khó khăn bố mẹ đều mất, về ở với bà ngoại, rồi phải lên thành phố kiếm việc làm. Bác Hòa cùng quê với cái Hạ, bố ạ!

ÔNG ĐỨC: Giá thằng Đạt nhà mình tu chí làm ăn, lập gia đình, chắc bây giờ bố đã có cháu nội rồi và mẹ con cũng yên lòng nơi chín suối...

PHÚC: *(Lo lắng)* Bố lại nhắc chuyện cũ rồi! Ôm nặng thì càng khổ!

HẠ: *(Xuất hiện, tay cầm một bó hoa sen, tay kia cầm chiếc làn đi chợ, tươi cười)* Ông đã dậy rồi ạ! Sáng nay, trời oi nóng, chợ khan hiếm rau quá! Mãi rồi cháu mới tìm được một hàng bán rau vừa sạch vừa tươi.

PHÚC: Cái con bé này, lo cái gì chả lo, lại chỉ lo rau sạch với rau tươi! Lại còn mua cả bó hoa sen này nữa, hương thơm quá bố ơi!

ÔNG ĐỨC: Cái Hạ nó hiểu sở thích của ông đấy! Mùa hạ mà không có bình hoa sen trong nhà là không phải người đất Hà Thành đâu. Sau này, cháu còn biết ướp trà sen cho ông uống nữa chứ?

HẠ: Bà ngoại cháu đã dạy cháu cách ướp trà sen rồi ạ...
(*Tiếng người gọi bên ngoài*): Phúc ơi, ra bác nhờ chút việc!

PHÚC: Chào bác Thảo! Vâng cháu ra ngay đây (*Phúc ra*)

HẠ: (*Vừa cắm hoa sen vào lọ vừa nói chuyện*) Ngày cháu còn nhỏ, mẹ cháu cũng thường cho cháu ngồi vào một chiếc thuyền thúng... đi cắt sen đem ra chợ bán. Cháu thường trách mẹ, cắt những bông sen như thế sẽ làm nó đau lắm, sen sống làm sao được! Vậy mà, mẹ cháu lại bảo: Sen sống khỏe lắm và sen cũng sẽ giúp cho con người sống đẹp và khỏe như sen! Lớn lên, cháu càng thấy mẹ cháu nói đúng. Sen nở đúng vào mùa hạ, nên mẹ cháu đặt tên cháu là Hạ. Mỗi lần đi qua hồ sen, ngắm nhìn những bông sen trắng, sen hồng nổi bật giữa nền lá xanh thăm thẳm, cháu thường có cảm giác khoan khoái, mát mẻ lạ thường... (*Chạy đến, vòng tay ôm cổ ông Đức*) Ông ơi, ông có thấy gian phòng trở nên dễ chịu và mát mẻ không? Sáng nay, ông có đỡ đau đầu không ạ?

ÔNG ĐỨC: Có! Có! Ông còn thấy trong người như khỏe hẳn ra nữa cơ đấy!

HẠ: Thế ông của cháu yêu thích nhất loài hoa nào?

ÔNG ĐỨC: Ông cũng yêu thích hoa sen! Không chỉ vì bông sen mang vẻ thanh khiết, trong trắng mà còn một lẽ khác cháu ạ...

HẠ: Ông có thể nói cho cháu biết được không?

ÔNG ĐỨC: Cháu có thuộc bài ca dao Bông sen không?

HẠ: Có ạ, cháu thuộc từ hồi học cấp I cơ! Cháu đọc ông nghe nhé!
Trong đầm gì đẹp bằng sen
Lá xanh bông trắng, lại chen nhị vàng.
Nhị vàng bông trắng, lá xanh,
Gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn.

ÔNG ĐỨC: Bài ca dao này, trước đây mẹ ông cũng thường hay ngâm để ru con ngủ. Dư âm của lời ru cứ ngân nga vang vọng trong tâm hồn ông trên những chặng đường chiến dịch xa xôi...

- HẠ:** Ông ơi, nhiều đêm cháu thấy ông ngồi viết khuya lắm... Có phải ông là Nhà văn không ạ?
- ÔNG ĐỨC:** Hà hà! Nhà văn đâu đến lượt ông hả cháu? Cũng chỉ vì... ông nhớ đồng đội, nhớ những tháng năm gian khổ chiến trường, viết vạy cho khuây khỏa thôi! Mà này, cháu dọn ở đâu thì cứ dọn, riêng bàn sách của ông thì cháu đừng có động vào đấy! Sách báo ông để thế nào thì giữ nguyên như thế! Nhớ chưa?
- HẠ:** *(Lúng túng)* Vâng... vâng... Nhưng... cháu... cháu...
- ÔNG ĐỨC:** *(Cười)* Hà! Hà! Sợ rồi hả! Không lo... ông bảo cô Phúc rồi... là ông đã dặn thế: Không động vào bàn sách của ông! Vì có đến mấy buổi nay... ông không viết được thêm trang nào cả. Bản thảo để bừa bãi...
- HẠ:** Cháu hiểu... vết thương ở đầu ông khi thay đổi thời tiết lại dở chứng vì thế sáng nay đi chợ cháu mua cả ngó sen, hạt sen để hầm với cháo. Ông ăn cho mát, lại dễ ngủ hơn ạ...
- ÔNG ĐỨC:** Cô bé quàng khăn đỏ của ông giỏi quá!
- HẠ:** *(Cười vang)* Cháu 18 tuổi vào đoàn TNCS Hồ Chí Minh rồi! Ông còn gọi cháu là “cô bé quàng khăn đỏ” ư? Bây giờ thì cháu vào bếp bắc nồi cháo đã...
- PHÚC:** *(Vừa đi vừa đếm tiền)* 100, 200, 300, 400, 500, 600, 1.000.000đ, tất cả ba triệu đồng. Đây là tiền bác Thảo gửi nhờ con mua hộ mấy đôi giày, dép làm quà. Trưa này có chuyên xe đưa cả nhà bác về quê ngoại.
- ÔNG ĐỨC:** Con cất 3.000.000 đồng bác Thảo gửi cho cẩn thận và nhớ mua giúp bác ấy! *(đứng lên, loạng choạng)* Phúc ơi, bố chóng mặt quá...
- PHÚC:** *(Vội nhét tiền vào túi sắc nhỏ, rồi để lên bàn chạy ra đỡ bố)* Bố thấy đau ở đâu? Bố thấy trong người thế nào?
- PHÚC:** Đau nhức nửa vùng đầu trái, vẫn vết thương cũ tái phát thôi, con đừng quá lo lắng!
- ÔNG ĐỨC:** Mấy hôm trước, con vẫn thấy bố thức khuya lắm, cứ ghi ghi chép chép vào một cuốn sổ dày cộp chỉ chút chữ là chữ... Bố lại viết Hồi ký phải không?
- PHÚC:** Dù là thương binh, thì vẫn phải cố gắng làm thêm được một việc gì có ích cho đời chứ con! Nhưng, có đến ba, bốn hôm nay bố có viết

được dòng nào, trang nào đâu. Trời ơi bức và vết thương cũ khi trở trời lại làm cái đầu của bố đau như búa bổ...

ÔNG ĐỨC: Dù là thương binh, thì vẫn phải cố gắng làm thêm được một việc gì có ích cho đời chứ con! Nhưng, có đến ba, bốn hôm nay bố cố viết được dòng nào, trang nào đâu. Trời ơi bức và vết thương cũ khi trở trời lại làm cái đầu của bố đau như búa bổ...

PHÚC: Để con dìu bố vào buồng trong nghỉ. Bố ăn cháo rồi nhớ uống thuốc đấy! Lọ thuốc con vẫn để đầu giường.

ÔNG ĐỨC: Con định đi đâu vậy? Nên nhớ là bố không vào Viện đâu. Ở nhà, bố thấy khỏe hơn...

PHÚC: Vâng, bố yên tâm, bố còn chờ gặp thằng Đạt kia mà! *(cười)*
(Phúc dìu bố vào buồng trong. Sân khấu trống giây lát)

ĐẠT: *(Xuất hiện, nhìn quanh, không thấy ai, tiến về phía bàn để cái túi sắc nhỏ, nhắc túi lên xoay một vòng)* Bà chị tôi cô xưa quá! Bao lâu nay vẫn chưa chịu “lên đời” cho cái túi sắc cổ lỗ này, chắc đợi ông em sắm cho đây!

ĐẠT: *(Vui vẻ, gọi vào trong)* Báo cáo Trung tá, con là thằng Đạt “vô tích sự” đã có mặt tại sở chỉ huy hậu phương!

PHÚC: *(Đi ra, tay cầm 1 lọ thuốc)* Be bé cái miệng thôi! Em biến đâu gần một tháng trời, mới vác mặt về đã “ông ổng” lên rồi. Bố đang mệt nhưng biết con trai về là bố khỏe ngay cho mà xem! Em vào ngay với bố đi, nhớ bảo cái Hạ ra trông hàng giúp, để chị chạy ù sang nhà bác sĩ Hải cuối phố hỏi xem loại thuốc này có thể dùng tiếp tục cho bố được không? mấy hôm nay nóng bức vết thương ở đầu bố tái phát. Có khi phải vào Viện mất!

ĐẠT: Chị yên tâm, em sẽ vừa trông bố, vừa trông hàng, *(chỉ bình hoa sen)* lại vừa ngắm hoa sen. Sen cũng như “nàng” đều đẹp, đều đoan trang, hiền dịu! *(Gọi vào trong)* Hạ ơi! Có khách mua hàng đấy.

HẠ: *(Tay cầm bát cháo, vội vã ra)* Cháu chào cậu Đạt! Khách hàng đâu hả cậu?

ĐẠT: *(Cười, vuốt má Hạ)* Họ chờ lâu quá nên vừa đi xong! Lần nào gặp, Hạ cũng cậu cậu, cháu cháu, rườm rà quá! Nhưng thực chất bên trong cô em thế nào thì anh biết “tổng” ra rồi! Đừng giả bộ nữa, lại đây cho anh thơm một cái nào, rồi anh đèn... Hì hì! *(tiến đến định ôm Hạ)*

- HẠ:** *(Lùi lại)* Cậu không được động vào cháu! Cháu được ông và cô Phúc thương, nhận về làm người giúp việc trong gia đình nhưng không phải vì thế mà cậu coi thường cháu...
- ĐẠT:** Á à! Con bé này ăn nói đáo để nhỉ!
- HẠ:** Nhiều lần gặp cháu là nhiều lần cậu giờ trò sàm sỡ...Cậu...cậu đừng tưởng ai cũng giống ai!
- ĐẠT:** Hừ! Con bé này miệng lưỡi sắc hơn dao! Hãy đợi đấy! *(Đạt ôm ghì lấy Hạ, Hạ chống cự quyết liệt, bát cháo rơi đổ tung tóe xuống nền nhà)*
(Tiếng ông Đức, từ bên trong): Có chuyện gì ngoài nhà đấy? Đạt về đấy à?
- ĐẠT:** Vâng! Con vừa về ạ *(chạy vào trong)*
- HẠ:** *(Cầm chổi quét dọn lau sàn nhà, chợt thấy cái túi sắc trên bàn, cầm lên xem)* Cô Phúc lại để quên cái túi này ở đây rồi! Mình đem cất vào trong nhà cho cẩn thận.
(Tiếng khách hàng): Trong nhà có ai ra bán hàng không?
- HẠ:** Có cháu ạ! Bác cần mua đôi giày nào để cháu lấy *(Hạ ra gặp Phúc đi vào)* Cô vào cho ông uống thuốc đi để cháu ra bán hàng cho. À cô ơi, cái túi sắc của cô cháu vừa cất ở trong phòng đấy!
- PHÚC:** À, túi tiền hàng, để cô đi lấy hàng cho bác Thảo ngay bây giờ! *(gọi vào trong)* Đạt ơi, bố ăn cháo xong chưa để chị cho bố uống thuốc?
(Đạt dìu ông Đức ra)
- ÔNG ĐỨC:** Lại uống thuốc gì nữa đây? Bố chỉ nằm nghỉ một lát là đỡ, vậy mà con cứ cuống quýt cả lên.
- ĐẠT:** Cứ thấy con trai về, là bố khỏe ngay mà!
- PHÚC:** : Bác sĩ Hải đang có khách, lát nữa sang thăm bố! *(nói với Đạt)* Em đừng chủ quan! Vết thương ở đầu bố cứ trở trờ là lên con đau nhức! Đã vậy, bố lại còn nhận thêm công tác Tổ trưởng dân phố... Hai năm gần đây..., bao nhiêu việc lớn nhỏ trong cụm dân cư số 6 này, bố cứ sớm hôm, mầy mò giải quyết... Lúc thì đề nghị trên cấp cho ngân sách lát vỉa hè phố! Khi lại lo xin hỗ trợ kinh phí gia đình thương binh liệt sĩ neo đơn, lại còn tham gia dạy cả bổ túc văn hóa cho trẻ em khuyết tật 1 tuần 3 buổi... Thế thì sao không ôm hả em?

- ĐẠT:** Trời ơi! Là thương binh nặng thì bố yên tâm nghỉ ngơi cho chúng con nhờ đi bố! Làm Tổ trưởng dân phố, thì bố thêm được đồng lương “còm” nào đâu? Chị trông nom bố kiểu gì thế?
- PHÚC:** Còn hơn cậu, chỉ võ mồm, bẻm mép là giỏi! (*Đưa thuốc cho ông Đức*) Bố uống bây giờ một viên, trước khi đi ngủ 2 viên. Mấy hôm nay con thấy khí sắc bố kém hẳn...
- ĐẠT:** (*Nói nhỏ*) Chị yên tâm, bố chưa nghĩ đến việc lập di chúc là bố còn khỏe chán!
- PHÚC:** (*Che miệng Đạt*) Em có im đi không? Sao lúc nào về nhà, cậu cũng nhắc chuyện đó?
- ÔNG ĐỨC:** Bố nghe thấy rồi! Đạt lại nhắc đến việc lập di chúc thừa kế phải không? Đây là mục đích duy nhất bố thấy con theo đuổi đến cùng. Ngoài ra, chẳng có công việc nào, con kiên trì thực hiện được quá một năm cả.
- ĐẠT:** Đây là vì con trai của bố luôn là người biết lắng nghe, năng động và biết chớp lấy thời cơ.
- ÔNG ĐỨC:** Và cuối cùng, kết quả luôn là một con số không méo mó!!!
- ĐẠT:** (*Vẻ trang nghiêm*) Vâng. Đúng vậy! Nhưng thưa bố, nguyên nhân dẫn tới thất bại của con trên đường kinh doanh là bởi: Bố đã không tin tưởng đầu tư vốn cho con...
- ÔNG ĐỨC:** Nếu chịu suy nghĩ thì con đã nhận rõ điều này: Bố và những người bạn của bố đã đầu tư vốn cho con rất nhiều...
- ĐẠT:** (*Sửng sốt*) Ở đâu và lúc nào?
- ÔNG ĐỨC:** Con lại gần và hãy nhìn cho kỹ bức ảnh này (*đến bên tấm ảnh treo trên tường nhà*).
- ĐẠT:** Ôi dào! Bố lại “hoài cổ” rồi!
- ÔNG ĐỨC:** (*Cầm bức ảnh*) Đây là những đồng đội của bố đã một thời xông pha trận mạc, sống chết bên nhau. Từ trái sang phải, bác đứng đầu nhiều tuổi nhất tên là Thống. Bác đã để lại cánh tay phải của mình trong cuộc tiến công tiêu diệt cơ quan đầu não của địch ở thị xã Buôn Ma Thuột ngày 10/3/1975. Hiện nay bác đang quản lý một xưởng ép nhựa thủ công ở TP. Hồ Chí Minh. Người thứ hai là bố, bấy giờ cũng chưa có thành tích gì để kể. Nhưng hồi ấy, anh em đơn vị gọi đùa bố với cái tên là Nhất vì bố đoạt giải nhất cuộc thi sáng tác truyện ngắn

của tạp chí Văn nghệ quân đội. Hơn nữa lại trùng với ý tưởng bốn anh em lấy bốn cái tên bí danh cho thời kì ấy: Thống – Nhất – Giang – Sơn! (*Ngừng ngắn*) Cuối năm 1975 một trận đánh ác liệt tiêu diệt hỏa lực địch dưới chân thành cổ Quảng Trị đã khiến bố bị trọng thương. Một mảnh đạn lạc găm vào đầu. Hai chú Giang – Sơn đã thay nhau yểm trợ, công bố về trạm quân y tiền phương cấp cứu rồi, hai chú lại tiếp tục lên đường chiến đấu! Nhưng...đến ngày đất nước toàn thắng...hai chú đã không có mặt trong đội ngũ đơn vị trở về quê hương...(*lau nước mắt*). Mới đó mà đã hơn 40 năm rồi. Dân tộc ta đã có bao nhiêu người con như thế cho chúng ta có được ngày hôm nay...

PHÚC: (*Rót chén nước trà mời bố*) Bố đừng quá xúc động ảnh hưởng đến sức khỏe...Con biết tấm ảnh ấy, bố đã gìn giữ nhiều năm nay với bao niềm thương nhớ, tự hào...

ĐẠT: Con hiểu cái “đầu tư vốn về tinh thần” mà bố định nói là gì rồi! Nhưng phải có cả đầu tư vật chất chứ! Phải có tiền, phải có nhiều tiền, bố ạ. Con nói thế cho gọn!

ÔNG ĐỨC: Danh ngôn có câu: “Tiền có thể mua được tất cả nhưng không mua được Hạnh phúc”. Hạnh phúc có khi phải trả bằng xương máu của bao thế hệ... Không dễ...không dễ đâu!

ĐẠT: Con xin chịu thua, chịu thua! Không dám đấu văn với bố, mà đấu võ con cũng thua “lắm bụng”! Nhưng việc con bàn với bố bán căn nhà này cũng là vì con thương bố: Ở đây chật chội, ồn ào, bố mua lấy một miếng đất ở ven đô, trồng cây, nuôi chim, không thích thì viết hồi ký, đi câu cá! Chứ ai lại đi làm cái công việc Tổ trưởng dân phố “Ăn cơm nhà vác tù và hàng tổng”!

PHÚC: Em cũng biết lo cho bố rồi ư? Cậu là quen được mẹ chiều từ nhỏ...

ĐẠT: Cả chị nữa, chị cũng có một phần của con gái “Xuất giá tòng phu”. Chị bán một ngày vài đôi dép, đôi giày làm gì? Phần tiền thừa kế bố cho, chị mua thừa sức một căn hộ chung cư yên tĩnh, ở nhà thổi cơm đun nước phục vụ anh rể em làm nghề xây dựng hái ra tiền và thằng con trai học đại học. Hơn nữa, chị lại thoát cảnh mẹ chồng nàng dâu, chị dâu, em chồng, nhức cả đầu! Chị thấy em chu đáo chưa?

PHÚC: Thế còn phần cậu, chắc cậu phải lo chu đáo hơn?

ĐẠT: Tất nhiên, phần thừa kế của em, em phải quay vòng cho nó hết công suất. Trước mắt, bố vẫn sẽ ở với vợ chồng anh chị và cháu. Vì em chưa lập gia đình.

- ÔNG ĐỨC:** Con tính toán đâu ra đấy, nhưng rút cuộc vẫn lòi cái đuôi: Hám lợi! Được! Bố...quyết định...
- ĐẠT:** (*Vội vã*) Bố quyết định thế nào?
- PHÚC:** Thôi đi, em có thể chuyển đề tài khác được không? Mục đích em về là vì chuyện bán nhà hả?
- HẠ:** (*Vào, tay cầm một đôi giày*) Cô Phúc ơi, bà khách hàng hôm qua đòi đôi đôi giày cỡ số lớn hơn vì con bà đi chật.
- PHÚC:** Đã mua từ hôm qua còn đòi chác gì nữa?
- ÔNG ĐỨC:** Thôi, con cứ đổi đôi giày khác cho người ta. Có thể nào, họ mới phải đến phiên mình.
- PHÚC:** Vâng! Để con ra xem thế nào đã! (*đến bên giá giày*). Mà cũng không biết nhà mình còn số lớn hơn không? (*Phúc ra khuất*)
- ĐẠT:** Bố đã thấy kiểu buôn bán “cò con” này nhức đầu chưa? Suốt ngày phơi mặt ngoài đường lại còn thuế má...
- ÔNG ĐỨC:** Thế con buôn bán kiểu ngồi ô tô sang trọng, bật điều hòa, bấm điện thoại di động điều khiển từ xa hay ngồi trong phòng máy lạnh với các hợp đồng liên minh ma quỷ lại kiểu làm ăn đúng đắn ư? Thôi bố không tranh luận với anh nữa. Còn việc bán nhà thì...
- ĐẠT:** Bố tính sao?
- PHÚC:** (*Vào*) Nhà mình hết số giày cỡ lớn. Bà ấy phải đi mua ở cửa hàng khác. Thôi chết, nói thế con mới nhớ ra, đầu giờ sáng nay, bác Thảo có qua gửi con mua mấy đôi giày, vì nhà mình cũng đã hết cỡ giày số lớn nên con hứa lấy hộ, mà nãy giờ, quên đi mất (*nhìn lên bàn*). Phải rồi, con cất tiền trong túi xách này...Đâu rồi nhỉ...À lúc nãy cái Hạ bảo đã cất vào trong phòng (*vào phòng*).
- ĐẠT:** Thôi con xin phép bố, con đi đằng này có công chuyện cần giải quyết tiếp (*định đi ra*).
- PHÚC:** (*Ra, cầm túi*) Ba triệu đồng con vừa để trong túi không thấy đâu nữa bố ơi! Có người lạ vào trong phòng không bố?
- ÔNG ĐỨC:** Lúc nãy bố cũng thấy con nhẩm đếm tiền rồi cho vào túi xách. Sau đó bố chóng mặt, gọi con, rồi con đi mua thuốc...Không có ai ngoài bố và Đạt.
- ĐẠT:** Nếu có người lạ thì...chỉ có...cái Hạ!

ÔNG ĐÚC: (*Lắc đầu*) Hạ không phải đưa con gái có tính xấu ấy!

ĐẠT: Vậy bố nghi ngờ cho ai? Chẳng lẽ (*cười*)...là con trai bố?

ÔNG ĐÚC: (*Khẽ gật đầu*) Rất tiếc, lại đúng như vậy!

ĐẠT: Thật lạ lùng! Bố tin một con sen, con ở trong nhà mà lại không tin con trai mình? Rồi sẽ có ngày hối không kịp! Con chào bố (*định đi*).

ÔNG ĐÚC: Đạt! Đứng lại! Không phải chỉ vì ba triệu đồng, mà còn vì danh dự một con người. Chúng ta hãy cùng làm một cuộc kiểm tra cho rõ ràng!

ĐẠT: (*Quay người lại, cười khinh thị*) À, bố định xử lý việc nhà như kiểm tra trong quân ngũ à? Lục soát túi áo, túi quần của con ư? Như vậy là phạm luật đấy, bố nhá! Lúc nào trong túi quần áo con chẳng có vài triệu đồng...Làm sao bố chứng minh được đây không phải tiền của con?

ÔNG ĐẠT: “Cái kim trong bọc rồi cũng có ngày lòi ra”. Việc nhà đã không giải quyết rõ ràng thì còn mong gì làm tốt việc nước! Bố tin mọi việc sẽ sáng tỏ...

PHÚC: Kìa bố! (*Lại gần Đạt*) Cậu mau chào bố rồi đi đi (*Phúc ra*)

ĐẠT: Đã vậy em sẽ đứng đây để xem bố kiểm tra ra sao? Việc nhà mà bố cứ xử lý máy móc như trong quân ngũ ấy! Con phản đối!

ÔNG ĐÚC: Việc nhà mà không xử lý nghiêm minh công bằng thì làm sao giải quyết tốt việc nước! Xử công bằng là cách bù đắp xứng đáng và minh oan cho người vô tội. Rõ chưa!

ĐẠT: (*Ôm đầu*) Trời ạ, tại sao bố lại chỉ nghi ngờ cho cái thằng Đạt này là thế nào nhỉ? Cái Hạ lại vô can?

ÔNG ĐÚC: Bố còn lạ gì tính anh! Làm thân con trai lẽ ra phải gánh vác gia đình thay bố nhưng đằng này anh ngại khó ngại khổ loanh quanh kiếm việc ở Hà Nội theo kiểu “ngồi mát, ăn bát vàng”. Trước khi Hạ đến giúp nhà mình thì việc chị Phúc mất tiền đã xảy ra mấy lần rồi...

PHÚC: (*vào*) Thôi mà bố!

ĐẠT: Con chỉ nói thêm câu này: “Một giọt máu đào, hơn ao nước lã”. Vì cách xử sự trái khoáy của bố như vậy nên con cũng chẳng muốn bám lấy cái nhà này làm gì! Con cũng chán ở đây lắm rồi!

- PHÚC:** Em không được nói bừa! Bố chưa thể bán nhà vì nơi đây in dấu cuộc đời của ông bà, của mẹ...
- ÔNG ĐỨC:** Nhưng điều quan trọng hơn là bố chưa tin tưởng Đạt sẽ quyết tâm sửa chữa lỗi lầm, giữ gìn đạo lý, truyền thống của gia đình, dòng họ. Bây giờ mày đã tuyên bố như vậy thì hãy đi đi cho khuất mắt tao. Đồ vô ơn!
- ĐẠT:** Đã thế này thì con không đi nữa! Chị Phúc, gọi cái Hạ vào đi, cũng phải kiểm tra cả nó, để bố khẳng định đứa nào là kẻ vô ơn? Nếu chị không gọi, để em gọi nó cho.
(*Gọi ra ngoài*) Hạ! Dọn hàng nhanh rồi vào đây!
- HẠ:** (*Bê một sạp giấy dép vào*) Nãy đứng ở ngoài, cháu đã nghe hết mọi chuyện. Nếu cô Phúc không nhầm lẫn cất tiền ở đâu và cậu Đạt không lấy, thì chỉ còn cháu thôi...
- PHÚC:** (*An ủi*) Đã có ai trong nhà bảo cháu lấy tiền của cô đâu? Hạ có thấy người lạ nào vào nhà mình không?
- HẠ:** Dạ! Không có ai! Có khách mua, nhưng họ chỉ xem hàng ngoài cửa rồi đi ngay...
- PHÚC:** Thế thì lạ thật, có ông chứng kiến cô để 3.000.000 đồng, là tiền gửi mua mấy đôi giày của bác Thảo vào trong cái túi sắc này mà...
- HẠ:** Lúc cô chạy đi hỏi thuốc cho ông, cháu thấy cái túi để quên trên bàn, phéc-mơ-tuya khép kín nên cháu đem cất vào trong phòng...
- ĐẠT:** Như vậy đã có thêm một người tình nghi can tội! (*húyt sáo vui vẻ*)
- HẠ:** (*Sợ*) Nhưng cháu không lấy tiền trong đó, xin cậu đừng làm hại cháu, đừng đổ oan cho cháu!
- ĐẠT:** Tôi xin hỏi thẳng: Cô đã bao giờ lấy trộm một vật gì trong nhà chúng tôi chưa?
- PHÚC:** Kìa em, sao nữ xúc phạm Hạ như thế?
- ĐẠT:** Có hay không? Nói!
- PHÚC:** (*Im lặng rồi bật khóc rung rức*) Có...có ạ! Mong ông...tha lỗi...cho cháu.
- ÔNG ĐỨC:** (*Ngạc nhiên*) Hạ! Sao cháu lại...?

- PHÚC:** Không thể ngờ được! Cháu đã phụ lòng tin của cả gia đình dành cho cháu.
- ĐẠT:** *(Nói nhỏ)* Ai ngờ lại có sự trùng khớp đến như vậy... *(Nói to)* Thế mới đúng là “Nuôi ong tay áo, nuôi cáo trong nhà”. *(Quát)* Bây giờ chỉ còn một con đường: Vào lấy vali, bước ra khỏi nhà ngay!
- ÔNG ĐỨC:** Không được! Cháu Hạ không đi đâu cả! Nghe ông hỏi đây. Cháu đã lấy trộm của nhà ông vật gì? Vì sao cháu làm thế?
- HẠ:** *(Khóc)* Cháu...cháu...xin ông... *(Hạ, vừa lau nước mắt, vừa đi vào buồng trong)*
- ĐẠT:** Con bé này thiệt là gian trá lì lợm *(nói với Phúc)*. Chị cứ khen đẹp người vớ lại đẹp nét nữa đi. Từ nay trông mặt, đừng có bắt hình dong nữa nhá! May có em phát hiện kịp thời, không có ngày chị mất hết tiền bạc của cải *(nói với bố)* Bố cũng đừng nên nghĩ trên thế gian này chỉ mình con trai bố là kẻ xấu nhé!
- ÔNG ĐỨC:** *(Ra, tay xách một vali nhỏ, đến gần chiếc ghế bành ông Đức ngồi, cô mở va li, lần lượt xếp ra từng chiếc áo, chiếc khăn, cái túi, cái lược, cái gương)*. Đây là tất cả tài sản mà cháu đem theo khi ở quê lên đây. Mẹ cháu chẳng may mất sớm, rồi bố cháu bị tai nạn cũng mới ra đi, gia đình cháu càng trở nên túng thiếu. Vì không muốn bỏ dở chương trình cấp III và thực hiện bằng được nguyện vọng thi vào trường Đại học Sư phạm, cháu đã ra Hà Nội vừa đi học bổ túc văn hóa lớp 12, vừa kiếm việc làm. Vì chưa có nghề nghiệp nên cháu xin đăng kí làm người giúp việc cho các gia đình khó khăn ở Trung tâm dịch vụ giới thiệu việc làm của bác Hòa. May mắn cháu lại được ông và cô Phúc đón nhận...
- ĐẠT:** Gớm! Dài dòng lê thê mãi để gia đình tôi mùi lòng thương hay sao? Đây, tôi cho cô 200.000 đồng lấy vé tàu về quê, rồi bước ra khỏi nhà tôi ngay!
- (Đạt rút tiền ở túi quần lấy ra 1 tờ 200.000 đồng, một tờ giấy nhỏ rơi ra, Đạt không để ý thấy)*
- ÔNG ĐỨC:** *(Giục Hạ)* Cháu cứ tiếp tục nói đi, ông cho phép!
- PHÚC:** *(Cúi xuống nhặt mảnh giấy rơi ra từ túi quần Đạt, kín đáo đọc và nắm gọn mảnh giấy – Im lặng)*
- HẠ:** Tối hôm kia, lớp cháu thi môn lịch sử. Thầy giáo dặn trọng tâm ôn tập là cuộc tổng tiến công và nổi dậy mùa xuân năm 1975 của quân ta và phải vận dụng kiến thức thực tế thì bài thi mới đạt điểm cao. Vì

không có tài liệu đọc thêm nên cháu đã lén lấy trộm quyển Hồi Ký tháng 3 Tây Nguyên của ông đọc. Sợ ông mắng, cháu đã để trong vali và đến đêm dùng đèn pin đọc tiếp. Càng đọc, cháu càng cuốn hút, cảm phục tấm gương chiến đấu hi sinh dũng cảm của các chiến sĩ. Bài thi lịch sử của cháu nhờ vận dụng những tư liệu kí sự chiến trường của ông, mà đạt 9 điểm. Ông ơi, ông xem cho cháu! (*Đưa bài thi cho ông Đức*). Còn quyển hồi ký ông đang viết dở cháu xin trả lại ông và xin ông tha tội. (*Cẩn thận lấy từ vali quyển hồi kí đưa cho ông Đức*).

ÔNG ĐỨC: (*Ôm chằm lấy Hạ*) Rõ khổ! Cái tính nghiêm khắc và quá cẩn thận của ông đã khiến cháu sợ phải không? Sau cần sách gì cứ hỏi ông nhé!

HẠ: Nhưng... thưa ông...cháu...cháu không lấy tiền của cô Phúc ạ!

ĐẠT: Mà không lấy thì còn ai vào đây!

PHÚC: (*Đến gần nói nhỏ và đưa mẫu giấy cho bố*)

ÔNG ĐỨC: (*Cầm mẫu giấy đọc, lặng đi*)

ĐẠT: Con bé kia còn đứng đấy làm gì...Mau cút khỏi nhà tao!

ÔNG ĐỨC: Cháu không phải đi đâu cả! Thủ phạm đã tìm ra rồi!

ĐẠT: Thủ phạm là ai...là ai? Làm thế nào bố tìm ra?

ÔNG ĐỨC: Là nhờ mẫu giấy nhỏ này đây! Chị Phúc đọc rõ cho cả nhà nghe!

PHÚC: (*Đọc*) Tôi là Thảo nhờ cô Phúc mua hộ 2 đôi giày số 40, 2 đôi số 37, 2 đôi số 39 gửi trước cô 3.000.000 đồng. Ba giờ chiều tôi lấy.

ÔNG ĐỨC: Chị Phúc đã nhận được mẫu giấy đó trong cuộn tiền 3.000.000 đồng mà Đạt rút ra trong túi quần lúc nãy. Bố đã chứng minh được số tiền 3.000.000 đồng không phải của con! Con đã lấy 3.000.000 đồng trong túi sách chị Phúc, rồi rắp tâm đồ tội cho cháu Hạ. Thật vô liêm sỉ!

ĐẠT: (*Xấu hổ, phui tay, rút tập tiền, vứt lên bàn*) Thật rõ vớ vẩn, vớ vẩn hết sức! (*lùi nhanh ra cửa*)

PHÚC: (*chạy ra cửa gọi*) Đạt ơi! Đạt ơi!

ÔNG ĐỨC: Nó xấu hổ thì để nó đi đi cho khuất mắt! Con không cần gọi!

HẠ: *(Sung sướng nắm chặt tay Phúc)* Thế là ông và cô đã minh oan cho cháu rồi, cháu xin cảm ơn ông và cô ạ!

ÔNG ĐỨC: Cháu luôn là người trung thực, chăm chỉ thì chắc có người minh oan cho cháu nhé!

PHÚC: *(Xếp các thứ của Hạ vào vali, vui vẻ)* Điểm 9 môn lịch sử của Hạ thì bố đã nghĩ đến phần thưởng chưa?

ÔNG ĐỨC: *(Gật gù)* Có...có chứ! Hạ này, có lúc ông mệt không cầm bút được cháu hãy làm cô bé thư ký ghi chép trung thành những chuyện ông kể, giúp ông hoàn thành cuốn Hồi ký nhé!

HẠ: *(Reo vui)* Thật thế hả ông! Đó là mong ước của cháu! *(Bỗng đứng nghiêm, giơ tay chào)* Báo cáo ông! Cháu sẵn sàng!

PHÚC: Đúng là cô bé quàng khăn đỏ! Ông tin yêu là phải!

ÔNG ĐỨC: *(Cười)* Hà! Hà! Cháu đúng là bông sen nhỏ của ông! Có điều không phải là mọc giữa đầm hồ mà bông sen ấy mọc lên từ trong phố nhỏ còn nhiều thử thách khó khăn hôm nay...

HẠ: *(Cảm động)* Cháu...Cháu là đứa trẻ mồ côi, nghèo khổ, từ xa đến đây lại được ông tin yêu, bảo vệ! Cháu vô cùng biết ơn ông... Cháu hứa sẽ sống xứng đáng với niềm tin của ông ạ! *(quàng vai ông, âu yếm)* Cháu yêu ông! *Một khúc hát ru nhẹ nhàng vang lên:*

Sữa mẹ trắng trong

Con ơi...hãy ngNghĩ...những điều trắng trong...

MÀN HẠ